

GRACHTEN FESTIVAL

ONDERNEMINGSPLAN 2025 - 2028

KLASSIEK & JAZZ | 10 DAGEN

www.grachtenfestival.nl

Index

1. Voorwoord	2
2. Terugblik 2021-2024	3
3. Artistiek belang	4
Artistieke waarden	5
Talentontwikkeling	5
Ambitie 2025-2028	6
4. Programmering 2025-2028	7
Activiteiten	8
5. Belang voor de stad	12
Dicht op bewoners	12
Spreiding van het cultuuraanbod	13
Samenwerkingen	14
Een duurzaam grachtenfestival	14
Diversiteit en inclusie	15
Toegankelijkheid	16
6. Haalbaarheid	17
Marketing & communicatie	17
Organisatie	18
Zakelijk	19

1. Voorwoord

Als er één festival is waar de muziek mooi samenvloeit met de omgeving dan is het wel bij het Grachtenfestival. Van een handvol concerten aan de grachtengordel is het uitgegroeid tot het grootste muziekfestival van Amsterdam op het gebied van klassiek en jazz. Dankzij de bijzondere aandacht voor de volledige keten van talentontwikkeling stromen jonge musici bij ons van kind tot pre-opleiding en conservatorium door naar uiteindelijk – voor enkelen – de grote podia. Vele beroemde musici en componisten maakten hier hun entree naar een groot publiek, bijvoorbeeld Shin Sihan als Artist in Residence, Kika Sprangers als Jazz talent en Chieko Donker Duyvis als nieuwe maker.

Het Grachtenfestival profileert zich al ruim 25 jaar als een festival voor alle Amsterdammers met als speerpunt jong talent tot 35 jaar en daarin hebben we de afgelopen jaren ook flinke stappen gezet. Het festival is gegroeid in het aanbod aan jazz en muziek uit andere werelddelen, om zo nieuwe, jongere doelgroepen aan te spreken. Ook qua locaties is het festival een ware ontdekkingstocht voor de bezoeker geworden. Van de huiskamers aan de grachtengordel tot Noord, Zuidoost, Zuid, en Nieuw West. We hebben samen met de wijk geprogrammeerd in de Johan Cruijff ArenA, maar ook in het Skatecafé in Noord of de Meervaart in Nieuw-West. Locaties als de Ambtswoning van de Burgemeester slaan we daarbij niet over. Dat we niet gebonden zijn aan één locatie, maar de mogelijkheid hebben om ons te verspreiden door de stad geeft het festival een eigen identiteit. Bij ons komen niet alleen kenners in aanraking met klassieke muziek, maar ook de toevallige passant. Dat wij daarmee een rol kunnen vervullen als aanjager van cultuurparticipatie, realiseren we ons meer en meer. Daar liggen kansen om onze meerwaarde te bewijzen, ook op het gebied van diversiteit en duurzaamheid.

De periode 21-23 kende een grote verscheidenheid, van een festival dat gebonden was aan de maatregelen tegen het coronavirus tot het spetterende jubileum in 2022 en de eerste reguliere editie in 2023. In al die jaren is het Grachtenfestival erin geslaagd de focus op talentontwikkeling en toegankelijkheid te behouden. Ook voor de toekomst richten we onze blik op verdere bestendiging, waarbij we kwaliteit verkiezen boven kwantiteit. Het festival wil zich sterk richten tot de kern waar excellente muziek, talentontwikkeling, innovatie en toegankelijkheid voor publiek centraal staan.

Wat betreft onze ambities voor de komende jaren: we volgen het water van de grachten van Amsterdam, dat zich richting alle wijken van Amsterdam uit weet te breiden en de stad en haar bewoners op deze manier verbindt.

Tonko Grever
Directeur Grachtenfestival

René Hooft Graafland
Voorzitter

2. Terugblik 2021-2024

Het Grachtenfestival begon in 1998 als een uitbreiding van het succesvolle Prinsengrachtconcert. Vanuit de wens om het publiek iets unieks te bieden ontstond er een muziekfestival met intieme concerten in huiskamers en historische panden aan de grachtengordel. Sinds die tijd heeft het festival zich sterk ontwikkeld en het is nu met recht een springplank voor opkomend talent te noemen. Vandaag de dag is het festival niet meer alleen op de grachtengordel te vinden, maar kleurt de hele stad rood met onze vlaggen en banieren.

Artistiek

We kijken terug op drie prachtige edities, waarbij we in alle stadsdelen publiek hebben weten te bereiken. De afgelopen drie jaar streefden we naar artistieke verrassing, dynamiek en kwaliteit. Dat betekende niet alleen fris geluid met een nieuwe programmering, maar ook andere locaties. Ondertussen is niet alleen een noemenswaardig deel van het festival een hoogstaand jazzprogramma, zelfs de tweede jazzprogrammeur is een feit. De verdere verspreiding naar de verschillende stadsdelen en de toename in het aantal gratis toegankelijke concerten hebben het festival verder verrijkt, zowel in wat we aanbieden als de bezoekers die we ontvangen. Het heeft het Grachtenfestival tot een toonaangevend evenement binnen de Europese festivalwereld gemaakt, zowel voor musici als publiek.

De opening van het festival in 2022 aan de Sloterpas was een absoluut hoogtepunt van de afgelopen drie jaar dankzij de bijzondere ligging. Qua locaties noemen we ook de concerten in de passage onder het Rijksmuseum. De onderdoorgang, die ook op een doordeweekse dag vaak gevuld is met muziek, werd voor het Grachtenfestival omgetoverd tot échte concertzaal. Alexander Warenberg mocht hier als artist in residence een concert programmeren met onder meer

violist Lara Boschor en altviolist Takehiro Konoe. Ook andere culturele instellingen vormden het decor voor het Grachtenfestival. Voor de uitvoering van het nieuwe werk 'Holding Hands' van saxofonist, multi-instrumentalist, zanger, songwriter en producer Tim Wes sloegen we de handen ineen met Paradiso. Wes ontving in 2022 de compositieopdracht van Grachtenfestival en liet zich in de opvoering in het poppodium niet binden tot één kunstvorm maar creëerde een multidisciplinaire experience voor bezoekers. Verder werd er geprogrammeerd op nieuwe locaties als Het HEM, het Skatecafé, RADION en de A'DAM Toren.

Onder de highlights rekenen we zeker ook de vele kleinere buurtconcerten. Na de toekenning van de AFK Innovatie aanvraag eind 2019 is het Grachtenfestival aan de slag gegaan met een uitgebreid plan om de diversiteit in de periode 2020-2023 te vergroten op vier niveaus: organisatie, programmering, partners en publiek. Programmeurs David Grütter en Doeshka Vrede werden aangenomen om het traject vorm te geven. Door het netwerk van de aangenomen programmeurs was het Grachtenfestival in staat om een meer divers aanbod in programmering te bieden en de daarbij passende locaties te vinden. Hiermee wist het festival een nieuwe, groeiende doelgroep aan zich te binden en het gemiddelde festivalpubliek te diversifiëren. In het bijzonder noemen we de serie

Kerncijfers van de afgelopen 3 jaar:

- Per jaar 175 tot 200 concerten (van kleinschalige optredens tot grote openluchtconcerten)
- Jaarlijks 700 optredende musici, van circa 40-50 verschillende nationaliteiten
- 95 tot 110 verschillende (tijdelijke en bijzondere) concertlocaties
- De gemiddelde NPS score is 42%, dat is hoog. Zo geeft het overgrote deel een 9 of 10 bij de vraag of ze het Grachtenfestival aanbevelen bij vrienden en familie.
- Ongeveer tweederde van de bezoekers komt uit Amsterdam

buurtconcerten in Zuidoost, waar vooral talent uit de Bijlmer op het podium stond. Dankzij de inhoudelijke samenwerking in de programmering met het platform The New Originals (TNO) stonden er voor het Grachtenfestival nieuwe namen op het podium en bracht TNO ons in contact met een geheel nieuw netwerk van partners en bewoners in Amsterdam Zuidoost. Zo was er o.a. een brassband uit de buurt te zien, maar ook enkele grotere namen. De highlight van de serie was het jubileumconcert in de Johan Cruijff ArenA met Bnnyhunna, Ritmo Percussion band en Nnelg. Dit soort partnerschappen zijn wat ons betreft exemplarisch voor hoe we ook in de toekomst graag willen samenwerken met bewoners en ondernemers uit de buurt.

Zakelijk

Dankzij een groot aantal coronasteunmaatregelen en bescheiden eigen reserves heeft het festival de pandemie weten te doorstaan. Om in 2022, het jubileumjaar, groots uit te kunnen pakken is extra geld getrokken uit de daarvoor bestemde reserves. Ook onze organisatie is de afgelopen jaren echter geconfronteerd met de sterk gestegen kosten. Vanuit fair pay zijn niet alleen de gages van de musici, maar ook de producenten en programmeurs verhoogd. De ambities bleken door de sterk gestegen kosten groter dan onze draagkracht, met als belangrijkste oorzaak een te kleine post 'onvoorzien': een post waar we gezien het festivalkarakter (weerafhankelijkheid, verplaatsingen, technische aanpassingen in niet-reguliere ruimtes) toch al vaak een beroep op moeten doen. Dankzij het zorgvuldige beleid van de stichting waren er reserves beschikbaar en is het mogelijk geweest deze bijkomende kosten te dragen.

De stichting realiseert zich dat groei in programmering en aantal concerten niet het doel dient te zijn de komende jaren. Er zal in de periode 2025-2028 extra rekening gehouden moeten worden met de stijgende kosten, evenals de terechte stijging van de SENA-norm voor het uitbetalen van musici. Het festival wil zich daarom sterk richten tot de kern waarbij excellente muziek, talentontwikkeling, innovatie en een buurtgerichte aanpak centraal staan. Het Grachtenfestival zal keuzes moeten maken bij een nominaal gelijkblijvende begroting, zonder concessies te doen aan de kwaliteit.

3. Artistiek belang

Het Grachtenfestival heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een sterk merk en is het enige festival in Europa dat zich volledig richt op de presentatie en ontwikkeling van jong talent en jonge professionals in klassieke muziek en jazz tot 35 jaar. Nederlandse musici en internationale musici die in Nederland wonen of werken, verrassen het Amsterdamse publiek met hun eigen verhaal, met de stad als één groot podium. We bieden het publiek een muzikale beleving verrijkt met de verhalen van het historisch erfgoed, spannende architectuur en toegankelijke buurtlocaties. Het festival stimuleert daarmee niet alleen de ontdekking van nieuw talent, maar ook van de stad zelf.

Artistieke visie

De visie van het Grachtenfestival bouwt voort op de verworvenheden van de afgelopen 25 jaar, het DNA van het festival, alsook op maatschappelijke ontwikkelingen. Onze kracht is het scouten, selecteren, uitdagen en programmeren van talentvolle jonge musici en het faciliteren van een podium passend bij hun ontwikkeling. Zo helpen wij glansrijke carrières lanceren. Anders dan andere festivals zijn we niet gebonden aan vaste locaties, maar kennen we juist een nomadisch karakter. Dat geeft de organisatie een flexibele en toegankelijke vorm: het publiek vindt ons door de hele stad. Daardoor is

het makkelijker om met stadsbewoners in aanraking te komen én deinzen we niet terug in het programmeren van minder bekende namen. Dat is wat het festival een sterke eigen signatuur geeft.

We realiseren ons wat een bijzondere, maar ook verantwoordelijke positie het Grachtenfestival daarmee bekleedt. Juist het Grachtenfestival kan een betekenisvolle bijdrage leveren aan de toegankelijkheid van de meer klassieke genres, daar ligt onze kracht. Ons gevarieerde podium moet daarom een afspiegeling zijn van de diversiteit van de stad. Wij willen gastvrij zijn naar de verschillende muzikale genres op het podium en naar het publiek voor wie we spelen. Iedereen moet zich welkom voelen om deel te kunnen nemen. Zo kunnen wij niet alleen impactvol zijn voor de musici en het muzikale veld, maar juist ook faciliterend zijn voor het creëren van ontmoetingen tussen mensen; in, op en naast het podium.

Missie

- Het Grachtenfestival biedt jonge musici een uniek podium en platform om op te excelleren en zich te presenteren aan een groot publiek en aan professionals uit de muziekwereld;
- Het Grachtenfestival presenteert en ontwikkelt samen met jonge musici en makers nieuwe concertvormen, muziektheater/opera en andere professionele podiumkunsten;
- Het Grachtenfestival weet met een innovatief programma en een aansprekende presentatie met veel gratis concerten op overtuigende wijze grote, brede en diverse doelgroepen voor klassieke muziek en jazz te bereiken.
- Het faciliteren van ontmoetingen in alle stadsdelen.

Artistieke waarden

Talentontwikkeling

Er komt tegenwoordig meer kijken bij het zijn van een musicus dan alleen goed je stuk kunnen spelen. Want hoe verkoop je jezelf? Hoe presenteer je je programma? Het Grachtenfestival onderscheidt zich door de enorme begeleiding die het zijn musici biedt door zich intensief te richten op talentontwikkeling binnen een opvallende en toegankelijke festivalsetting. Dat doen we op uiteenlopende manieren: van de ontwikkeling van het ambacht en de productie van nieuw werk alsook de presentatie en introductie bij een groot publiek. Het hele jaar rond werken een vast aantal programmeurs aan het festival. Zij scouten, begeleiden, coachen en ontwikkelen samen met alle jonge musici fantastische concerten. Piepjonge aanstormende talenten kunnen hun eerste podiumervaring opdoen in de 'Huis, Tuin- en Dakterrasconcerten', en hebben de mogelijkheid om door te stromen naar andere programmalijnen zoals de 'BUURTconcerten' of 'Jazz Gems'. Sommigen van hen maken zelfs kans om in een later stadium 'Artist in Residence' te worden. Musici krijgen workshops (podium)presentatie aangeboden, krijgen hulp bij promotie of worden gekoppeld aan andere musici of kunstenaars.

BUURTconcert op de Dappermarkt

Innovatief

Anders dan organisaties die gebonden zijn aan vaste locaties, genieten we als festival juist een enorme vrijheid om steeds weer op nieuwe locaties te programmeren, en op iconische of juist minder bekende plekken in Amsterdam. We komen ook op plekken die nooit eerder als concertlocatie zijn gebruikt, zoals de Dappermarkt, winkelcentrum Buikslotermeerplein of Kringloopwinkel de Locatie. Dat geeft de organisatie veel

wendbaarheid, niet alleen in hoe en waar we programmeren, maar ook in wát. Met de hele stad als speelveld, weten we voor alle musici een passend podium te vinden en dat geeft veel vrijheid om spannende keuzes te maken. Artistiek prikkelende producties zijn dan ook een belangrijke kernwaarde voor het Grachtenfestival: zowel onze musici en makers als ons artistieke team zoeken de uitdaging op. We staan voor het stimuleren van cross-overs, verbreding en verdieping, waarbij het geijkte klassieke - en jazzrepertoire wordt omarmd en afgewisseld met nieuw, experimenteel en avontuurlijk repertoire. Het moet een gezonde balans vormen tussen klassiek en eigentijds.

Toegankelijk en buurtgericht

Waar de grote concertzalen voor veel mensen een hoge drempel hebben, is het Grachtenfestival juist toegankelijk en open. Naast de grotere en kleinere concerten op locaties in het centrum van de stad, is het voor het Grachtenfestival minstens zo belangrijk om juist ook de wijken in te trekken. Met kleinere en grotere, deels gratis toegankelijke, concerten en door middel van warme samenwerkingen bereiken we het volledige stedelijke publiek en geven we de positieve impact van muziek mee. De bijzondere locaties, een uniek festivalgevoel, publieksvriendelijke toegangsprijzen en actieve deelname van buurtbewoners maakt dat iedereen zich welkom voelt op het Grachtenfestival – van bewoners die bekend zijn met cultuur tot bewoners die er niet altijd voor kunnen kiezen om te genieten van cultuur vanwege financiële beperkingen.

Ambitie 2025-2028

In het verleden heeft het Grachtenfestival prachtige nieuwe series en concerten neer weten te zetten, met een geleidelijke groei in de programmering tot gevolg. In de periode 2025-2028 streeft het Grachtenfestival naar verdieping van de positieve ontwikkelingen van de afgelopen vier jaar, waarbij talentontwikkeling, publieksbereik en fair pay voorop staan. We streven naar 160 concerten waarvan een kwart in de vorm van gratis toegankelijke buurtconcerten, een kwart in het (wisselende) festivalhart en de rest op locaties verspreid door de stad. Hiermee continueren we het beleid van de afgelopen periode en is het festival sterk verankerd in de verschillende stadsdelen. De focus op diversiteit en inclusie van de afgelopen beleidsperiode willen we een serieuze en meer concrete opvolging geven.

We hebben de volgende speerpunten geformuleerd om de impact van het festival te vergroten en een blijvende bijdrage te leveren aan de stad Amsterdam, zowel qua musici als publiek:

Uitbreiding talentontwikkeling | De afgelopen jaren is er een mooi fundament gelegd voor jong talent om zichzelf te ontwikkelen binnen het Grachtenfestival en dat willen we verder uitbouwen. De ambitie is om deze ontwikkeltrajecten langer te verspreiden over de jaren en niet te stoppen na één editie. Dat betekent dat we meer aandacht willen besteden aan het (op)volgen van talent door hen meerdere edities een podium te bieden, passend bij hun ontwikkeling. Op deze manier willen we talenten langduriger aan ons binden en hen nog beter begeleiden in hun professionele carrière. Het vergroten van de samenwerking tussen de verschillende organisaties die actief zijn op het gebied van talentontwikkeling is daarbij een aandachtspunt. Er is intensief contact met het Concertgebouw, B1 en het Leeriorkest en diverse concoursen in Nederland om te kijken of we divers talent beter gezamenlijk kunnen ondersteunen. Ook internationaal willen we kijken of we onze musici een podium kunnen bieden in het buitenland via het netwerk van de organisatie.

Diversiteit en inclusie | We zijn ons steeds zeer bewust van de bijzondere positie die het Grachtenfestival inneemt in het culturele veld, en ook dat daar verantwoordelijkheid bij komt kijken. De ambitie is om diversiteit en inclusie aan het eind van deze periode niet alleen een belangrijke voorwaarde voor het festival is, maar juist onze intrinsieke kracht is geworden. Dat past bij ook bij het DNA van Grachtenfestival. Daarvoor zijn een aantal doelstellingen opgesteld (zie hoofdstuk diversiteit & inclusie). Op het gebied van diversiteit, gelijkheid en inclusie willen we meer samenwerken, zowel nationaal als internationaal. Wederkerigheid staat hierbij voorop.

Programma verdiepen & nieuwe locaties | De afgelopen jaren is de programmering van het Grachtenfestival steeds verder uitgedijld met verschillende 'series'. De komende fase willen we sterk inzetten op bestendiging van de kwaliteit die er al ligt. Bestaande series brengen we meer samen onder één noemer om tot een helder geheel te komen. Verder willen we weer terug naar de kern door meer op en rondom het water te presenteren en zo de naam van het festival versterken, ook in nieuwe wijken van de stad. Een belangrijke verandering is ook dat het Junior Grachtenfestival weer sterker geprofileerd wordt, onder meer met participerende kinderprogramma's en kinderopera's, om kinderen in Amsterdam op jonge leeftijd in aanraking te brengen met klassiek en jazz.

4. Programmering 2025-2028

Het Grachtenfestival is een van de grootste concertorganisatoren van Nederland met in de periode 2025-2028 160 concerten per jaar passend binnen de visie en missie van het festival. De programmering raakt altijd tenminste één van onze artistieke speerpunten (talentontwikkeling, buurtgericht en innovatie). Hier kom je van alles tegen: van net opgerichte, maar veelbelovende ensembles tot musici die opvallen omdat ze hun 'verhaal' goed kunnen brengen. We nodigen hen uit om een eigen programma te presenteren. Daarnaast neemt het Grachtenfestival ook een (co)producerende rol op zich met bijvoorbeeld nieuw werk, muziektheater, zoals onze samenwerking met het jonge gezelschap Salix Kameropera, clubconcerten en Jazz Gems. We richten ons hierbij op zowel klassiek als jazz, maar laten ook ruimte over voor experiment en cross-overs met andere genres en muziekstijlen.

Activiteiten

Talentontwikkeling is sinds de oprichting de rode draad van het Grachtenfestival. Dit zit verweven in vrijwel alle activiteiten die we met Grachtenfestival organiseren en ook bij de uitbreiding met de jazzprogrammering werd hier als eerst naar gekeken. De activiteiten zijn opgedeeld in verschillende leeftijdscategorieën van 0 tot 35 jaar. Waarbij de jongste doelgroep geldt als publiek waaruit wellicht talent voortkomt.

Talenten voor jong publiek (Klassiek | Jazz)

Het Junior Grachtenfestival (0-10 jaar) richt zich op de kennismaking van jonge kinderen met muziek. De jonge talenten van het Grachtenfestival fungeren hierbij als rolmodel.

De concerten hebben een participerend karakter waarbij de deelnemers worden uitgedaagd om ook zelf mee te doen. We werken hiervoor o.a. samen met Oorkaan en de OBA.

Talenten 12-18 jaar (Klassiek | Jazz)

In de categorie 12 tot 18 bevindt zich veel aanstormend talent. Naast het nauwlettend volgen van het allerjongste talent in de vorm van opnames, concerten en beurzen (van den Ende, Cultuurfonds) wordt er ook nauw samengewerkt met het Prinses Christina Concours, het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds en het Koninklijk Concertgebouw Concours.

We bieden de jonge talenten een podium in een kleine en intieme setting met concerten in privéhuisen aan de gracht in de Huis Tuin & Dakterras Concerten. Het gaat om kortere concerten waarin de talenten de kans krijgen deze in te vullen met een mede-musicus. Zo speelde Liam Nassereddine afgelopen jaar met zijn zusje Amy, speelde Christiaan Akopian met zijn moeder Meline en nam Zohra Jongerius haar broer Dante mee. Dat ze zich comfortabel voelen op het podium staat voorop en daar zet het Grachtenfestival zich dan ook enorm voor in.

Ook Jong talent in de Oude Wester is al jaren niet meer weg te denken uit de Grachtenfestival programmering. De talentvolle musici tussen de 12 en 18 jaar oud worden elk jaar door onze programmeurs geselecteerd in samenwerking met het Prinses Christina Concours. Soms betreffen het oude bekenden van onze eigen Huis Tuin en Dakterras Concerten, af en toe winnaars van het Koninklijk Concertgebouw Concours en vaak al eens gespot als Jonge Held bij Podium Klassiek. Wat deze unieke concerten met elkaar verbindt is het prachtige Duyschot orgel waar alle musici hun eigen prachtige klanken mee laten versmelten. De Westerkerk beschikt over een fantastische akoestiek en is bovendien goed toegankelijk, ook voor minder mobiele bezoekers. De serie bestaat uit vijf gratis toegankelijke middagconcerten.

Van de 5 piepjonge talenten in de huis-, tuin- en dakterras serie worden er 3 geselecteerd voor de Bunschoten Jonger Talent Prijs. Een jury gaat naar de 3 genomineerden toe en maakt aan het eind

Junior

Huis- Tuin en Dakterrasconcerten

Concoursen

Kern

Genomineerden

Artist in Residence

van de dag de winnaar bekend live op radio4 vanuit het festivalhart in het programma Earbites. De winnaar krijgt een cheque overhandigt ter bevordering van diens muziekcarrière: een nieuwe strijkstok, een aantal masterclasses of het opnemen van een eigen (debuut)cd passeerden hier de afgelopen jaren de revue.

Studenttalenten (Klassiek | Jazz)

Naast het tiendaagse festival in de zomer organiseert Grachtenfestival ook activiteiten in de winterperiode gebundeld in het Grachtenfestival Weekend. Hieronder vallen twee concoursen: Het Grachtenfestival Conservatorium Concours (GCC) en de Grachtenfestival Jazz Competition (GJC), beiden gericht op studenten.

Sinds 2003 is het GCC-onderdeel van het festival. Het is het enige concours waaraan alle acht Nederlandse conservatoria deelnemen. Klassieke muziekstudenten (zowel bachelor als master) kunnen als solist of ensemble worden geselecteerd door hun conservatorium. In de jury hebben onder andere plaats genomen Lilian Farahani en violist Eduardo Paredes Crespo. Samen met de Cello Biënnale, de Young Pianist Foundation en het Nederlands Violonconcorso organiseren wij sinds 2020 daarbij ook een seminar waarin muzikaal ondernemerschap centraal staat. Hier komen de meer praktische en commerciële kanten van het muzikale leven aan bod. Alles is gericht op het vergroten van het ondernemerschap van jonge musici: management, muziekrechten, professionele opnamekansen, branding, mediaprofilering. Zo kunnen wij onze rol als coach en inspirator voor de nieuwe generatie nog beter en breder invullen. Om de winnaars van het Grachtenfestival Concours de kans te bieden om zich op verschillende podia te presenteren, werkt het festival samen met gerenommeerde theaters in steden als Arnhem, Zoetermeer, Assen, Gouda en Apeldoorn. Met de Grachtenfestival Jazz Competition is in 2021 de eerste stap voor jazztalenten aan het Grachtenfestivaltraject toegevoegd. Een nieuwe manier om jong talent de mogelijkheid te geven hun eigen kansen te grijpen. Finalisten maken kans op de Vakjuryprijs, Master Award en de Jong Metropool Prijs voor Beste Solist.

De basis van het festival (120 concerten in Amsterdam van het aantal van 160)

Vanaf hier spreiden het programma en de kansen voor talentontwikkeling zich verder uit in verschillende activiteiten die gezamenlijk het hart van het festival vormen. Het bestaat uit een 120-tal concerten op verschillende locaties, van de ochtend tot de late avond. Onderdeel daarvan is ook het openings- en het slotconcert. Naast klassiek en jazz programmeren we ook hieruit voortvloeiende muziek uit alle werelddelen en muziektheater. Qua locaties werken we samen met een groot aantal organisaties, waaronder musea, Stadsherstel, hotels en kerken en synagogen.

In de Buurtconcerten werken we samen met de buurten zelf, zowel in klassiek als jazz. De concerten worden georganiseerd op uitnodiging van de buurt middels een open call die uitgezet wordt via de stadsdelen en buurtorganisaties. Naast alle aangekondigde concerten organiseren we ook spontane pop-ups. Een deel van de concerten is gratis te bezoeken.

Grachtenfestival Lanceert! is een afwisselende serie waarin verschillende muziekstijlen aan bod komen en waarin musici de luisteraars verrassen. Dit kan bijvoorbeeld een gloednieuw ensemble zijn bestaande uit gerenommeerde musici, een strijkkwartet dat binnen afzienbare tijd een nieuw album uitbrengt, een jazz trio dat een heel bijzonder programma op de kaart wil zetten, een talentvolle musicus die muziek op een andere manier naar de luisteraar wil brengen of prijswinnaars van een (inter)nationaal concours. In de serie zijn tevens de winnaars van onze eigen competitie te horen: het Grachtenfestival Conservatorium Concours en de Jazz Competition. Het betreft musici die al een stapje verder zijn in hun carrière, maar wel net even dat extra zetje in de rug kunnen gebruiken om nog een

trapje hogerop te komen. Een groter en meer prominent podium kan hen daar enorm bij helpen. Ze nemen het publiek extra mee in hun eigen beleving en speelplezier door het bieden van context: ze vertellen wat de stukken voor hen betekenen en waar ze over gaan. De serie bestaat uit ongeveer 15 concerten op unieke locaties door Amsterdam. In de afgelopen jaren traden binnen deze serie onder meer Liszt competitie winnares Yukine Kuroki, het Delta Piano Trio en meesterpianist Tobias Borsboom op in bijzondere locaties zoals de Doopsgezinde Singelkerk, het Goethe-Instituut, de Hermitage en festivalharten als Tolhuistuin en de Rode Hoed.

Het Grachtenfestival komt komend jaar met een nieuwe serie genaamd 'Het Grachtenfestival Innoveert'. Het Grachtenfestival Innoveert richt zich op vernieuwing. Een nieuwe compositie die op het festival in première gaat, een compositie in opdracht van het Grachtenfestival gecomponeerd, muziektheater dat inhaakt op relevante en actuele thema's of een trio dat voor het eerst de samenwerking aangaat met een wetenschapper; het kan bij het Grachtenfestival Innoveert. Wij kunnen het ons permitteren om gedurfd te programmeren, om onbekend repertoire te laten klinken en om ons publiek te verrassen.

Een belangrijke serie binnen het festivalhart zijn de Familieconcerten. Een groot deel van deze familieconcerten worden in de bibliotheken geprogrammeerd aangezien dit bij uitstek locaties zijn waar verschillende leeftijdsgroepen zich thuis voelen. In de programmering zoeken we naar kennismaking en verkenning: klassiek uit alle windrichtingen, nieuwe composities met de voeten in de Nederlandse klei en af en toe gewoon een heerlijke meezinger. De muziek is altijd zeer toegankelijk. Soms wisselen we deze af met een andere kunst discipline als dans, zoals afgelopen editie met Mengelmoes X Dance waar altviool, synthesizers, live elektronica en dans samenkwamen. Naast de

Grachtenfestival Junior

muzikale keuzes die binnen een familieprogramma gemaakt worden is betrokkenheid van musici richting het publiek en andersom hier een belangrijk aspect. Familieconcerten geven juist dat extra intieme gevoel zoals de luisteraar dat in zijn eigen woonkamer zou kunnen hebben: er is ruimte voor vragen vanuit het publiek, voor uitleg door de musici of voor een leuke anekdote tussendoor.

In Jazz @ Night programmeert het Grachtenfestival jazzconcerten in clubs zoals het Skatecafé, RADION, Markt Centraal en Tolhuistuin. Het ontstond in 2020 toen de clubs vanwege corona tijdelijk enkel als restaurant dienden. Door tafelconcerten te organiseren konden jongeren toch nog naar de voor hun bekende plekken om hun favoriete artiesten te horen spelen. In de jaren die volgden is deze serie verder ontwikkeld. De bands die werden geprogrammeerd moesten beïnvloed zijn door jazz, maar hier wel een eigen, moderne invulling aan geven. Het bleek een groot succes en we merkten dat de combinatie van uitgaanslocaties en de moderne interpretatie van jazz leidde tot een nieuw, jonger en cultureel diverser publiek. Vrijwel alle edities van de serie zijn in de laatste jaren uitverkocht, enkele

artiesten die in deze serie speelden zijn Gallowstreet, SMANDEM, Lady Shaynah, Brintex Collective, Arp Frique en Bnnyhunna.

Nieuwe lijnen

Samenwerkingen zijn belangrijk. Zo is het Grachtenfestival betrokken bij het in 2024 gestarte project 'ECHO: The Ghana/NL Cultural Exchange'. Het zal dienen als een mogelijke blauwdruk voor toekomstige samenwerkingen met andere landen, mits hier externe financiering voor te vinden is. Meerdere partijen zoals Paradiso, Amarte en International Amofest zijn bij het project betrokken. Als eerste deel van het project zal een aantal artiesten uit Nederland richting Ghana trekken in maart 2024. In Accra wordt vervolgens de samenwerking aangegaan met International Amofest, een festival van de Ghanese trompettist Berima Amo die ook al meerdere keren op het Grachtenfestival speelde. De Nederlandse artiesten zullen op dit festival optreden en enkele workshops op scholen in Accra verzorgen. Het tweede deel van het project vindt plaats in Nederland. In Ghana worden twee bands geselecteerd die op het Grachtenfestival spelen in de grote zaal van Paradiso.

Nieuw vanaf 2024 is ook de samenwerking met UAE. Een organisatie die zich inzet voor vluchteling studenten. Zij hebben een behoorlijk aantal musici onder hun hoede en deze mogen een concertvoorstel inleveren bij het Grachtenfestival. De programmeurs zullen vervolgens kiezen wie er waar tijdens het festival daadwerkelijk een plekje krijgt. Ook hier wil het Grachtenfestival een stapje verder gaan dan een podium zijn; musici worden gekoppeld aan meer ervaren makers die hen helpen bij het samenstellen van een mooi programma.

Voortbouwend op het succes van Jazz @ Night en Jazz Gems zal het festival blijven experimenteren met nieuwe concertreeksen en podia, waarin jazzmusici gestimuleerd worden om cross-overs met andere stijlen aan te gaan. Voorbeeld hiervan is de nieuwe serie concerten met Spoken Word die in 2024 in zal plaatsvinden en voortborduurt op concerten in 2018 en 2023. Het Grachtenfestival hoopt met dit nieuwe vaste onderdeel ander publiek aan te spreken en verbintenis tussen twee kunstenvormen te ontwikkelen en te presenteren.

Gelouterd talent

Tijdens de Avond van de Genomineerden stellen de 3 genomineerden van de GrachtenfestivalPrijz zich voor aan publiek en een vakjury. Tijdens het festival bepaalt de jury wie de prijs wint en daarmee in het volgende jaar de nieuwe Artist in Residence wordt. De genomineerden laten een bijzonder voorproefje horen van hun concerten die later tijdens de zomer volgen in de serie Meesterlijk. In deze serie krijgen de genomineerden de kans om carte blanche een programma samen te stellen: onder een coachende rol van een van de programmeurs. Zij dagen hen uit een programma te maken waarbij ze zich veelzijdig

De Avond van de Genomineerden

presenteren, met bijzondere musici, en met composities die ze wellicht niet elders niet kunnen programmeren. De afgelopen jaren werden de drie veelbelovende musici zorgvuldig gevolgd door een periodiek wisselende vakjury welke onder meer bestond uit Frederike Berntsen (muziekjournalist), Jeroen Smits (programmeur klassieke muziek Muziekgebouw Eindhoven) en Judith van Wanroij (sopraan en winnaar GrachtenfestivalPrijs 2010).

Met de serie 'Jazz Gems' wil het Grachtenfestival ook de laatste stap toevoegen in de talentontwikkeling van jazztalenten. De programmeurs maken een selectie van jazzmusici die de afgelopen jaren een krachtige ontwikkeling hebben doorgemaakt op het festival, inmiddels afgestudeerd zijn en zich graag willen bewijzen als professioneel muzikant. Als eerst worden de musici gevraagd hoe zij geprogrammeerd zouden willen worden, welke locatie ze in gedachten hadden en met wie ze samen zouden willen spelen. Het Grachtenfestival neemt vervolgens een ondersteunende rol in en begeleidt de musici. Afgelopen jaar vond een succesvolle eerste editie plaats met prachtige concerten van Kika Sprangers, Bnnyhunna, Anna Serierse en Lucas Santana.

Artist in Residence

De kroon van het festival wordt gevormd door de winnaar van de GrachtenfestivalPrijs die een aantal concerten carte blanche mag invullen als Artist in Residence (AiR). Hij/zij speelt in bijzondere locaties, met bijzondere programma's die niet in het reguliere repertoire van de AiR zitten, en op allerlei andere plekken al gehoord zijn. We dagen de AiR uit om samen te spelen met vooraanstaande musici, om artistieke visie te tonen door de programma's aan te laten sluiten op het thema van het festival, diversiteit en/of (cultuur)historisch belang. Daarmee is de AiR een jaar lang het gezicht van het Grachtenfestival en een belangrijke ambassadeur voor de actuele positie van het festival in het muzieklandschap, de maatschappij en de stad.

5. Belang voor de stad

Dicht op bewoners

Het verbinden van mensen is verankerd in het DNA van het Grachtenfestival. We nodigen uit tot een actieve en gedeelde cultuurbeleving, waarbij iedereen welkom is: jongeren, ouderen, toeristen, gezinnen. We willen hen inspireren, met elkaar in contact brengen en deelgenoot maken van al het moois dat muziek kan brengen. Dat laatste zien we vooral terug op wijkniveau met de kleinere buurtconcerten.

Voor we de producerende kant van een concert in gang zetten willen we weten hoe de wijk werkt, wat er speelt en waar de wijk voor open staat. Dat doen we door middel van een open call die uitgezet wordt via de nieuwsbrief, bestaande deelnemers en via de Gemeente Amsterdam. Buurtorganisaties kunnen hun eigen wensen voor een concert kenbaar maken. Op deze manier organiseren we concerten waar de wijk zelf belangstelling voor heeft. Samenwerkingen met de bewoners en ondernemers uit de buurt zelf zijn hierbij van groot belang, zeker ook op locaties waar we voor het eerst programmeren. Voorbeelden zijn de samenwerking met The New Originals of het optreden van Young Trombone Collective in kinderboerderij 't Brinkie op uitnodiging van de bewoners. Zo willen we dit in de periode 2025-2028 voortzetten: behoefte gedreven en in gezamenlijkheid met de bewoners zelf.

Spreiding van het cultuuraanbod

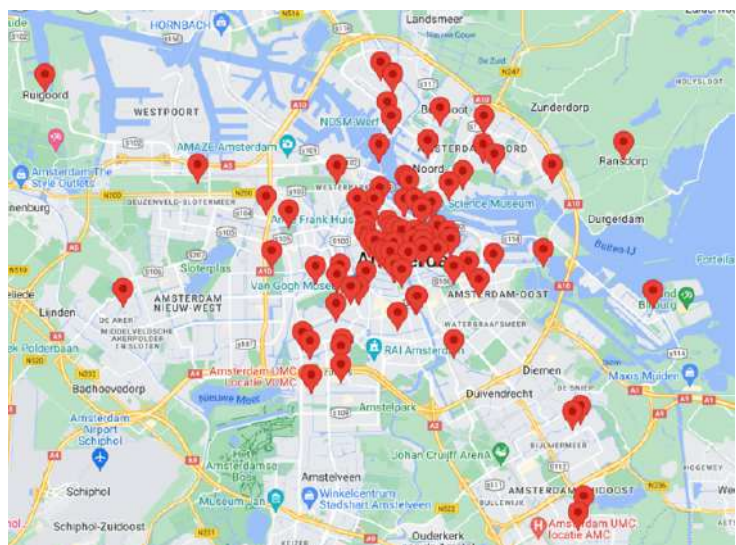
We zijn als het Grachtenfestival niet bij toeval aanwezig in de hele stad – de spreiding van de concerten is een nadrukkelijk speerpunt. Een groot aantal hiervan is gratis toegankelijk, bijvoorbeeld in openbare bibliotheken door heel Amsterdam. We kijken daarbij dus niet alleen naar de spreiding, maar ook naar de verdeling van gratis/betaalde concerten. Een voorbeeld hiervan zijn de gratis concerten in het Vondelpark Openluchttheater. Door samen te werken met bestaande podia, vergroten we ook hun publieksbereik.

In de spreiding van het festival, die de afgelopen vier jaar al is uitgebreid, willen wij de komende jaren nog meer stappen maken. Als organisatie zijn we continu op zoek naar nieuwe buurten, pleinen, parken en gebouwen waar er programmering van het festival kan plaatsvinden. Zeker in Noord zijn stappen gemaakt om de programmering goed onder de aandacht te brengen door middel van specifieke poster campagnes in de buurt.

De keuze om ons festivalhart uit het centrum (op de Kloveniersburgwal en de Keizersgracht) naar de Tolhuistuin in Amsterdam Noord te halen is bij de organisatie en de bezoekers goed ontvangen. Ook het opening- en het slotconcert zijn de afgelopen jaren uit het centrum gehaald. In 2023 was de opening op de NDSM-werf in Amsterdam Noord en het slotconcert in het Westerpark. Door deze gratis toegankelijke concerten te organiseren op grote podia buiten het centrum van de stad bedienen we ook nieuwe doelgroepen.

Aangezien het festival concerten organiseert op wisselende locaties en van verschillende grote, is het lastig om in exacte percentages de spreiding over de stad weer te geven over de periode 2025-2028. De verplaatsing van het festivalhart van het centrum naar Noord in 2023 heeft bijvoorbeeld een grote impact gehad op het aandeel van Stadsdeel Noord in de totale programmering. Of het festivalhart daar de gehele kunstenplanperiode zal blijven is nog onbekend. Wat wel zal blijven is de spreiding over de stad met veel aandacht voor alle stadsdelen, inclusief Weesp.

Eén van de speerpunten voor de komende jaren is om nog meer de wijken in te trekken. We zien nog veel kansen in Zuidoost en in Nieuw-West. Noord fungeert hierbij als best-practice voor hoe we dit de komend edities ook in deze wijken zouden willen doen. Het productieteam gaat beter inzichtelijk maken welke buurthuizen en verdere locaties er zijn om te kijken waar wij gratis toegankelijke concerten kunnen organiseren in deze wijken. Ook willen we samenwerkingen met buurtgerichte instellingen versterken. Zo zijn er voor 2024 plannen om samen te werken met B!Musicsschool in Zuidoost en neemt het Grachtenfestival deel aan het festivaloverleg rondom de Sloterplas. Ook denken we samen met zorginstelling Cordaan over programmering voor specifieke locaties en specifieke doelgroepen, zoals ouderen met een Turkse achtergrond.

Kaart Grachtenfestival 2023

Samenwerkingen

Het festival blijft zich inzetten voor duurzame samenwerkingen met partners en lokale initiatieven waarbij wederkerigheid voorop staat. Qua samenwerking met buurten willen we als festival niet alleen beter samenwerken met bewoners, maar ook met ondernemers. Zo is voor het slotconcert 2024 in het Oosterpark een intensieve samenwerking met bedrijven. Ondernemers worden actief bij het concert betrokken, als partner in de promotie, het faciliteren van kledruimtes of het exploiteren van een horecavoorziening.

Als Grachtenfestival programmeren we zelf niet op jaarthema's als SAIL of Amsterdam 750. Wel kijken we actief naar mogelijkheden om ons aan te sluiten bij anderen, zoals bij voorbeeld met het Leerorkest in het kader van Amsterdam 750. Met de organisatie van SAIL hebben we intensief contact en kijken we hoe we qua programmering aansluiting kunnen vinden. Voor de periode 2025 -2028 streven we ook naar een intensievere samenwerking met het Prinsengrachtconcert, bijvoorbeeld het gezamenlijke gebruik van de ponton of qua publiciteit.

Voor jazz zijn de samenwerkingen met Super Sonic Jazz, Amarte, The New Originals en Keep an Eye Foundation absoluut hoogtepunten van de afgelopen jaren van het Grachtenfestival. We willen deze samenwerkingen uitbreiden en ontwikkelen tot een vast onderdeel van het Grachtenfestival. De samenwerking met de Keep an Eye Foundation is een goed voorbeeld hiervan. Onder de serienaam 'Jazz Gems' hebben het Grachtenfestival en de Keep An Eye Foundation het voornemen om deze samenwerking voort te zetten. Daarnaast is de ontwikkeling van samenwerkingen omtrent de Grachtenfestival Jazz Competition ook in volle gang. Zo is er reeds een samenwerking met het JazzBoz Festival, Het Concertgebouw en het Muziekgebouw Eindhoven die de winnaar van de Vakjury prijs presenteren op hun platformen.

Jazz Gems

Een duurzaam Grachtenfestival

Het Grachtenfestival zal in de beleidsperiode 2025-2028 inzetten op de verduurzaming van het festival.

Vervoer van musici, bezoekers en materialen | Het Grachtenfestival zal bezoekers en musici van het festival actiever aanmoedigen om naar het festival af te reizen met het openbaar vervoer, de fiets of elektrisch vervoer, door bijvoorbeeld te wijzen op laadpalen. Voor musici, die uit het buitenland moeten komen, worden "slow travel"- alternatieven aangeboden om het aantal vluchten te minimaliseren. Bij het kiezen van locaties voor concerten wordt de voorkeur gegeven aan locaties die gemakkelijk bereikbaar zijn met het openbaar vervoer. Voor het bevoorraden van alle concerten streeft het Grachtenfestival ernaar om, waar mogelijk, elektrische bakfietsen en vrachtwagens te gebruiken voor het transport van materiaal. Ook bij het selecteren van leveranciers wordt de voorkeur gegeven aan diegenen die op een milieuvriendelijke manier kunnen leveren.

Duurzame voeding | Voor het personeel en de musici van het Grachtenfestival zijn alle maaltijden al vegetarisch of veganistisch beschikbaar. Verder zullen we vooral inzetten op geschikte porties om voedselverspilling te minimaliseren. Daarnaast vragen we cateraars actief mee te denken om zo min mogelijk afval te produceren door bijvoorbeeld verpakkingen weg te laten.

Het gebruik van groene stroom | Het Grachtenfestival streeft naar minimalisatie van energieverbruik en benadrukt dat de gebruikte energie zo duurzaam mogelijk moet zijn. De meeste buitenconcerten tijdens het Grachtenfestival zijn akoestisch. Indien versterking noodzakelijk is, volstaat doorgaans één stroompunt. Het Grachtenfestival zal geen gebruik maken van diesel-aggregaten voor de buitenconcerten.

Materialen | Het Grachtenfestival zal het printen van materialen zoals posters, banners en programmaboekjes tot een minimum beperken. Grachtenfestival zal ervoor zorgen dat banners en andere herbruikbare materialen gedrukt zijn zonder editie specifieke data of namen, zodat ze meerdere jaren te gebruiken zijn.

In Residence Open Evenementen Programma | Het Grachtenfestival neemt deel aan "In Residence Open Evenementen"- programma van Gemeente Amsterdam, waarin onderzocht wordt wat er nodig is om toekomstbestendige en circulaire open evenementen te organiseren. Deze oplossingen worden onder andere in samenwerking met het Grachtenfestival getest middels pilots in de openbare ruimte tijdens de festivals.

Diversiteit en inclusie

Om de programmering van het festival uit te breiden en te diversifiëren werden in februari 2020 producent Doeshka Vrede en junior jazz-programmeur David Grütter aangenomen. Zij brachten een geheel eigen visie met zich mee en staan midden in de jongere doelgroepen die we graag bereiken. Resultaat was een verbreding van de programmering en een diversificatie van het publiek. Dit heeft ook te maken voor een grotere aandacht voor divers talent, zoals de Artist in Residence Shin Sihan. Dat proberen we zo veel mogelijk te combineren met verrassende locaties. Zo programmeerden we in de StadsSalon aan de Herengracht, waar van origine het meer klassieke Grachtenfestival publiek komt voor Westers repertoire, vorig jaar juist Distant Roots: een geweldig ensemble met musici uit alle windstreken die zonder bladmuziek en geïnspireerd door de orale traditie prachtige muziek uit o.m. Syrië, Libanon en Egypte speelde.

We werken veel en intensief samen met verschillende partners. Van openbare bibliotheek tot lokale winkeliers, van grotere bedrijven tot stadsdorp. We gaan hierbij op zoek naar inhoudelijke partners met een specifieke achterban om een nieuw publiek te vinden bij wie we onze jonge talenten kunnen introduceren en die ons op artistiek gebied aanvullen. Andersom willen wij met ons netwerk, publieksbereik en expertise een bijdrage leveren aan onze partners. Denk aan een samenwerking als die met de Meervaart in 2022 waarbij we een gezamenlijk event hadden aan de Sloterpas.

Qua personeel is de werkelijkheid weerbarstiger gebleken. Hoewel er op verschillende terreinen duidelijke vorderingen zijn gemaakt, zoals op het gebied van gender en leeftijd, blijkt het lastiger om mensen met een diverse culturele achtergrond aan te trekken. Dit wordt extra versterkt door de krapte op de arbeidsmarkt. Binnen het team zijn er diverse D&I trainingen georganiseerd, onder andere met De Uitvoerders. De organisatie streeft ernaar een werkomgeving te bieden waar veiligheid, waardigheid en respect voorop staan, waarnaar elkaars mening geluisterd wordt en waar deze wordt gerespecteerd. Er is dan ook een gedragscode ontwikkeld om de sociale veiligheid te

borgen. Van alle collega's wordt verwacht dat zij de code kennen, toepassen en uitdragen. De code is onderdeel van de overeenkomsten die de stichting met collega's sluit. Bij (een vermoeden van) ongewenst gedrag kan rechtstreeks contact opgenomen worden met twee vertrouwenspersonen.

Toegankelijkheid

We hebben oog voor eventuele economische beperkingen van de gewenste doelgroepen. Daarvoor zijn wij in gesprek gegaan met Stadspas. Hierdoor hebben wij een aantal concerten kunnen aanbieden voor €2,50. Op het gebied van fysieke toegankelijkheid zijn de afgelopen jaren grote stappen gezet. We zitten in een werkgroep met HandicapNL en Green Events om de toegankelijkheid van festivals in Nederland te vergroten en de informatievoorziening gelijk te trekken met andere organisaties. Op deze manier moet het voor mensen in een rolstoel gemakkelijker worden om informatie op de website te vinden of in de festivalkrant. Vanaf 2024 hebben we ook een apart mailadres waar alle vragen met betrekking tot toegankelijkheid naartoe kunnen. Ook houden we ons serieus bezig met de behoeften van specifieke doelgroepen zoals dove en blinde personen, o.a. door te kijken of we zogenoemde 'trilvesten' kunnen faciliteren bij sommige concerten. Bij de vertelconcerten zetten we (in samenwerking met het UWV) tolken in zodat deze door meer mensen gevolgd kan worden.

Doelstellingen 2025-2028

Kijkend naar programmering, partners, personeel en publiek zijn er mooie stappen gezet door de organisatie, maar we zijn er nog niet. De afgelopen jaren heeft de focus veel op diversificatie van de programmering, economische- en fysieke toegankelijkheid gelegen. Die focus moet de komende jaren verschuiven naar inclusie, daarom hebben we dit expliciet in onze visie opgenomen. Startpunt is een 0-meting. Hoe divers en inclusief zijn we nu? Dit gaan we doen aan de hand van programma, publiek, partners en personeel. In het kader daarvan zijn enkele concrete doelstellingen opgesteld:

- Het festival streeft ernaar aan het eind van de periode 2025-2028 minimaal 25 % van de concerten te verbinden aan minimaal één van de vier p's. Concreet betekent dit dat aan een kwart van de concerten bijvoorbeeld aan een partner gekoppeld is met een andere achterban dan de onze, zodat we elkaars publieksbereik versterken. Voor programmering kan dat betekenen dat we expliciet kiezen voor niet-westerse muziekstijlen, musici en componisten van kleur en een niet-westerse culturele achtergrond en qua publiek zoeken we dan vooral locaties op in wijken waar het Grachtenfestival van oudsher minder vertegenwoordigd was: in Noord, Nieuw-West en Zuidoost. Dit is een logische voortzetting van de innovatiesubsidie;
- De springplank die het festival biedt voor jonge talenten willen we in de periode 2025-2028 bewust verbreden. Hiervoor is het belangrijk dat de hele keten wordt ingezet. We gaan de buurten in met het Junior Grachtenfestival om jongeren met een cultureel diverse achtergrond kennis te laten maken met muziek en te laten zien dat iedereen hierin kan participeren. We werken samen met onder andere het Leerorkest of B!Musicschool om het scouten van talenten te verbreden;
- Het Grachtenfestival is al langere tijd aan het nadenken om meer te spelen met de ticketprijzen voor verschillende doelgroepen, zo gaan we bijvoorbeeld de Startende Cultuurspeurders (gemiddeld 31,1 jaar en beneden of net modaal inkomen) meer tegemoetkomen door middel van een introductieprijs, leeftijdskorting en/of gaan werken met pakketten waarbij de verschillende genres binnen het Grachtenfestival ontdekt kunnen worden;

- We streven naar zichtbare diversiteit onder musici en zoeken dit ook in ons team en bestuur. Ook bij het selecteren van juryleden voor prijzen als het GCC, GJC, Bunschotenprijs, en de GrachtenfestivalPrijs, streven we naar diversiteit. Dit biedt kansen om ons netwerk uit te breiden en verschillende musici en experts in het muzikale veld te betrekken;
- Bij communicatie zal er meer gelet worden op welke specifieke doelgroepen bereikt kunnen worden. Taalgebruik speelt hierbij een belangrijke rol. We kijken hierbij vooral ook naar ervaringen van andere instellingen, zoals het Concertgebouw.
- Het aantal filters wordt uitgebreid met bijvoorbeeld de aanwezigheid van toiletten voor rolstoelers. Ook zal er gekeken worden of locaties en concerten ook toegankelijk zijn voor bezoekers met andere fysieke beperkingen. Op dit moment zijn er veel ontwikkelingen op dit gebied in de culturele sector. Het festival zal hierin nauw samenwerken met andere festivals en organisaties, zoals Accessibility en handicap.nl;
- Vacatureteksten worden eenvoudiger gemaakt evenals de procedure van aanmelding.

6. Haalbaarheid

Marketing & Communicatie

Doelgroepen & publieksbereik

In de algemene marketing en communicatie richt het Grachtenfestival zich op een breed en gevarieerd publiek. Hierbij onderscheiden we vijf primaire publieksdoelgroepen die we via gedifferentieerde kanalen en media bereiken: vaste bezoekers, jong publiek (20 – 40 jaar), oudere Amsterdamse bezoekers, toeristen en (gezinnen met jonge) kinderen (0 – 12 jaar). Daarnaast is er ook onderscheid tussen liefhebbers van jazz en/of klassieke muziek en mensen die graag aan culturele activiteiten deelnemen of bijzondere locaties in Amsterdam bezoeken.

Ieder jaar bezoeken meer dan 30.000 mensen het festival. Het Grachtenfestival bereikt hen met een consequente boodschap, sterke programmering en een goede zichtbaarheid in de stad. Het bereik van het Grachtenfestival is echter veel groter dan het aantal mensen dat daadwerkelijk aanwezig is. Dankzij onze samenwerking met verschillende (media)partners (concertregistraties op radio en televisie, live radio-uitzendingen door de NTR, Concertzender en het Grachtenfestival YouTube-kanaal) is ook het online bereik aanzienlijk gegroeid. Ook festivalkrant in het Parool zorgt voor een breed publiek.

Zoals in de kaart zichtbaar wordt, zijn de kaartkopers woonachtig in heel Nederland. De verdeling is groter dan het Grachtenfestival jarenlang heeft gedacht en daardoor kan de marketingstrategie meer

landelijk worden getrokken om zo een bredere doelgroep te bereiken. Naast Amsterdammers, ongeveer twee derde, willen we juist ook mensen van buiten de regio naar de stad halen.

Ieder jaar kleurt de stad rood met de Grachtenfestival-vlaggen, banieren en posters die geplaatst worden in en rondom de periode van het festival. Deze zorgen voor een publieksbereik bij de lokale buurten, maar ook voor de nieuwsgierige toeristen. Die offline zichtbaarheid is ook altijd heel belangrijk geweest voor het Grachtenfestival, maar de afgelopen jaren zien we een verschuiving in de doelgroepen: de ticketkopers hebben nu vaker dan voorheen een jonger profiel. Die verjonging van het festival komt niet alleen door de programmering, maar ook door de verschillende kanalen die nu gebruikt worden om deze doelgroepen te bereiken. In de komende jaren willen wij nog steviger inzetten op social media en meer ruimte vrijmaken om passende content te maken. Juist ook om een diverser publiek te bereiken. Het Grachtenfestival is ook door de vele samenwerkingen, zoals bijvoorbeeld vaste partner Het Parool, in staat een groot publiek te bereiken.

Grachtenfestival-vlaggen

Organisatie

Het hele jaar wordt toegewerkt naar één hoogtepunt: tien dagen met ruim 160 grote en kleine concerten. Het festival heeft hierin de afgelopen 25 jaar ruime ervaring opgedaan. De organisatie kent een kleine vaste staf bestaande uit directeur en een zakelijk medewerker (beide 1 FTE). Daarnaast zijn aan de organisatie vast verbonden een hoofdproducent, een hoofdprogrammeur klassiek, een hoofdprogrammeur jazz en twee medewerkers op het gebied van marketing en communicatie. Richting de zomer wordt deze schil uitgebreid met meer uren en personeel, onder andere voor het werven en aansturen van de ruim 100 vrijwilligers en het inrichten van het festivalhart. Het festivalkarakter maakt

een flexibele schil onvermijdelijk, hoe wel meer personen in vaste dienst wenselijk zou zijn qua fair pay. Er wordt zoveel mogelijk gekeken naar een goede betaling van zzp'ers versus cao-loon.

De flexibele basis van programmeurs en producenten vormen de kern van de organisatie. De afgelopen jaren is er met succes gewerkt met een hoofdproducent. Op het gebied van programmering is die rol de afgelopen jaren losgelaten, maar ook daar zal weer gekozen worden voor één hoofdprogrammeur op het gebied van klassiek en één op het gebied van jazz. Dit komt de besluitvorming en communicatie ten goede en continuïteit van de organisatie wordt zo op de langere termijn gewaarborgd. De hoofdprogrammeurs worden ondersteund door diverse andere programmeurs. Hierbij kijken we naar jong talent en diversiteit. Naast betaalde krachten zijn een groot aantal vrijwilligers actief, vooral tijdens het festival zelf. Er is een actief onbezoldigd bestuur dat vier keer per jaar vergadert en veel taken gedelegeerd heeft richting de directeur middels een directiereglement. Fair Practice wordt niet alleen uitgedragen richting de uitvoerende musici (SENA-norm), maar ook richting het ondersteunende en uitvoerende team. Er is een kantoorruimte met een groot aantal flexplekken en ruimte voor gezamenlijk overleg. Een vergaderkamer maakt één op één gesprekken mogelijk, ook in een vertrouwelijke sfeer. Wekelijks is er een teammeeting met een gezamenlijke lunch.

Het team van het Grachtenfestival bestaat uit een team van vaste krachten en een flexibele schil:

- Ike programmeert Jazz en is jong, ondernemend en staat als pianist midden in de opkomende muziekscene. Daarbij brengt hij een helder overzicht naar zijn muzikale projecten;
- Marijke is programmeur Klassiek bij het Grachtenfestival en het Uitgast festival. Daarnaast geeft zij als saxofoniste concerten in binnen- en buitenland. Jong talent begeleiden en concerten neerzetten waar alles perfect samenkomt is haar grootste motivatie;
- Brendan heeft al sinds zijn studietijd een fascinatie voor de taal van muziek en maatschappij, vooral in een hedendaagse context. Hij treedt op als cellist, dirigent, DJ, moderator en regisseur;
- Zakelijk medewerker Sarah is afgestudeerd aan de UVA Algemene Cultuurwetenschappen. Naast het festival zet Sarah zich in voor taalbevordering bij kinderen met een taalachterstand in Amsterdam;
- Raoul is hoofdproducent van het Grachtenfestival en hij ontwikkelt eigen interdisciplinaire muziekproducties voor planetaria. Mensen zien genieten van een productie die hij heeft neergezet, motiveert hem enorm;
- Marketeer Lianne is hoofd marketing van het Grachtenfestival. Tevens is zij medeoprichter van openluchtrestaurant de Rollende Keukens. Zij maakt zich sterk voor maatschappelijke thema's en sociale rechtvaardigheid. Ze is gespecialiseerd in publieksverbinding en nieuw publiek;
- Tonko is directeur en kenner van Amsterdam en al jarenlang actief in de culturele sector. Hij weet als geen ander fondsen en bedrijven te verbinden met cultuur

Zakelijk

In de periode 2021-2024 is de organisatie geraakt door corona en is er een groots jubileum gevierd. Bovendien werden we in 2023 geconfronteerd met de sterke algemene prijsstijging bij gelijkblijvende inkomsten uit fondsenwerving en ticketverkoop. Dit heeft ertoe geleid dat er beroep is gedaan op de reserves van de stichting, des te meer omdat er noodzakelijke investeringen zijn gedaan op gebied van IT (verkoopsysteem en CRM). In de organisatiestructuur zijn de afgelopen jaren door de groei van het aantal activiteiten onduidelijkheden ontstaan op het gebied van samenwerking tussen de programmeurs enerzijds en de productie anderzijds. De IT-investering moet hier verandering in brengen en zal zich terugbetalen in de periode 2025-2028. Ook de marketing en communicatie zal hieraan worden gekoppeld.

In de nieuwe meerjarenbegroting is er rekening gehouden met deze prijsstijging, zonder dat de jaarbegroting verhoogd is. Kostenbesparingen doen we vooral door de schaal niet te vergroten, en het aantal concerten terug te brengen naar 160. Ieder concert dat we extra programmeren, levert naast extra activiteitenlasten immers ook extra personeelskosten op. Hierin scherpe keuzes maken en de

activiteiten tot een vaste kern brengen, is op deze manier een mes dan aan twee kanten snijdt. Ook in de keuze voor locaties proberen we slimme keuzes te maken door meerdere concerten per locatie te programmeren. Dat zijn niet alleen financiële oplossingen, maar ook artistieke keuzes. Door voor bovenstaande veranderingen door te voeren, kunnen we kosten besparen zonder op de artistieke visie in te boeten. Sterker nog: we zien juist voordelen in deze less is more-aanpak omdat er meer tijd en aandacht vrijkomt om jonge musici wegwijs te maken en ze te leren denken voorbij het muziek maken alleen.

Het Grachtenfestival heeft post COVID gemerkt dat het aankoopgedrag van de bezoekers is veranderd. De meeste tickets worden op de dag zelf voor het concert verkocht. Het Grachtenfestival probeert dit door nieuwe acties zoals een Early Bird-korting bij de start van de verkoop tegen te gaan. Hierdoor ontstaat er eerder meer zekerheid over de inkomsten. Verder gaan we op het gebied van marketing en communicatie meer op online bereik inzetten. Hoewel zichtbaarheid in de stad een speerpunt blijft, verleggen we de focus meer naar de onlinekanalen gezien de veranderende samenstelling van het publiek. Ook dit is kostenbesparend.

De fondsenwerving ligt nu sterk verspreid door de hele organisatie. Hoewel fondsenwerving iets is waar iedereen bij betrokken is (programmering, producent en communicatie), heeft dit een groot gevaar van versnippering en dubbele werkzaamheden. Voor de periode 2025-2028 zal er gekozen worden voor een vast persoon die de fondsenwerving uitvoert in nauwe samenspraak met de directeur. Ook zal er een betere budgettering worden ingericht waar gewerkt wordt met een minimum begroting en een grotere post onvoorzien. Dat is gezien het nomadische festivalkarakter, met een groot aantal locaties en weersafhankelijkheid onvermijdelijk. Het risico op budgetoverschrijding wordt zo sterk beperkt.

Omdat het festival voor een groot deel afhankelijk is van projectfinanciering blijft er altijd een risico, maar de 25 jaar ervaring die er is op het gebied van financieringsmix en de goede relaties die zijn opgebouwd met diverse fondsen en subsidiënten geven voldoende vertrouwen (Amarte, de Van Bijleveldt Stichting, het Van Bunschotenfonds en Keep an Eye Foundation). Voorop staat dat we blijven bijdragen aan de carrières van onze talenten én aan de stad Amsterdam.